

**Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání**

**KRŮČEK ZA KRŮČKEM
POZNÁVÁM SEBE A SVĚT**

1	Identifikační údaje o škole	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu	3
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	6
3	Podmínky vzdělávání.....	9
3.1	Věcné podmínky	9
3.2	Životospráva.....	11
3.3	Psychosociální podmínky	12
3.4	Organizace chodu.....	13
3.5	Řízení mateřské školy.....	15
3.6	Personální a pedagogické zajištění	16
3.7	Spoluúčast rodičů.....	188
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	199
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	20
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	21
4	Organizace vzdělávání.....	23
5	Charakteristika vzdělávacího programu	25
5.1	Zaměření školy	25
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	25
5.3	Metody a formy vzdělávání	25
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	288
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	33
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	34
6	Vzdělávací obsah.....	355
6.1	Integrované bloky	355
6.1.1	Co neznáme, prozkoumáme	355
6.1.2	Objevíme hned celý lidský svět.....	40
6.1.3	Poznáme to hravě, jak se žije zdravě	45
6.1.4	Příroda nám napoví, jak se chovat k okolí	499
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	533
6.3	Dílčí projekty a programy.....	544
7	Systém evaluace.....	555

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Krůček za krůčkem poznávám sebe a svět

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Prachatice

SÍDLO ŠKOLY: Krumlovská 223, Prachatice, 38301

KONTAKTY:

e-mail: msprachatice@msprachatice.cz,

web: www.msprachatice.cz

REDIZO: 663000343

IČO: 70987203

IZO: 107534231

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Bc. Helena Turková Kubátová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Bc. Helena Turková Kubátová - ředitelka MŠ, Iva Ambrůzová - zástupce ředitelky, Bc. Jitka Vyskočilová - zástupce ředitelky, Mgr. Leona Tomanová - zástupce ředitelky a učitelky MŠ

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Město Prachatice

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Velké náměstí 3, Prachatice

KONTAKTY:

Tel. 388 607 111

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: od 1.9. 2024 do 31.8. 2027

VERZE ŠVP: 5

ČÍSLO JEDNACÍ: ČSKZN 3/2024

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 26. 6. 2024

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 28. 6. 2024

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: Celková kapacita je 501 dětí

Počet tříd: MŠ Prachatice má celkem 18 tříd - se všemi odloučenými pracovišti

Počet pracovníků: V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky.

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

V dubnu 2003 došlo ke sloučení čtyř škol v regionu města Prachatice. Vznikl jeden právní subjekt – Mateřská škola Prachatice se třemi odloučenými pracovišti. V září 2016 zahájilo provoz pracoviště při Nemocnici Prachatice, které se stalo součástí Mateřské školy Prachatice.

MŠ Krumlovská je umístěna v blízkosti centra města, plaveckého bazénu, sportovního stadionu, dopravního hřiště a DDM. Poloha MŠ umožňuje učitelkám s dětmi realizovat krásné vycházky do přírody, například do areálu lesních her.

MŠ Česká se nachází v panelákové zástavbě, ale v krátké docházkové vzdálenosti do rozsáhlého lesa s nepřebornými možnostmi trávit v přírodě maximum času po celý rok. Zároveň je na dosah společenskému dění ve městě.

MŠ Zahradní leží blízko centra města. Škola má velmi výhodnou strategickou polohu s historickými budovami, městským divadlem, muzeem, knihovnou a taktéž s možností sportovního vyžití v areálu sportovního zařízení města.

MŠ Skalka je postavena v okrajové části města na kopci zvaném Skalka. Poloha školy nabízí spojení s přírodou i městem. Bezprostřední okolí tvoří uličky obklopené rodinnými domy se zahradami, proto je zde klid a poměrně bezpečno.

MŠ Nebahovská je situována nad městem, v areálu Nemocnice Prachatice. Je obklopena krásnou šumavskou přírodou, poskytuje možnost vycházek a aktivit na loukách, v lesích i poznávání v zahrádkářské kolonii.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

MŠ Krumlovská

Škola je dvoupodlažní zděná budova s přiléhající zahradou a je umístěna v klidné části města. V přízemí budovy jsou 4 šatny dětí, kancelář zástupkyně ředitelky, školní kuchyně, sociální zařízení a přilehlé sklady. Mateřská škola je čtyřtřídní s možností přijetí celkem 112 dětí. Do jednotlivých tříd jsou děti rozděleny podle věku. V každém patře jsou dvě třídy s vlastním sociálním zařízením pro děti a kuchyňkou pro výdej jídla. V prvním patře je také knihovna a zázemí pro uklízečky. Ve druhém patře je k dispozici sklad materiálu a pomůcek pro výtvarnou a hudební činnost i pro sportovní aktivity. Součástí školy je školní jídelna, která zajišťuje stravování dětí a zaměstnanců pro pracoviště MŠ Krumlovská a také stravu pro děti a zaměstnance MŠ Nebahovy. Na školní zahradě jsou 4 pískoviště s průlezkami, houpačkami a dalšími herními prvky, které splňují platné bezpečnostní normy. Zařízení školní zahrady je každoročně kontrolováno odbornou firmou. Součástí zahrady je také sociální zařízení pro děti, kruhové brouzdaliště, které je využíváno v letních měsících a uměle vytvořený svah na bobování. V letních měsících školního roku 2023-24 je plánovaná revitalizace školní zahrady.

MŠ Česká

Odloučené pracoviště Česká 674 je čtyřtřídní školou s celkovou kapacitou 112 dětí. Do jednotlivých tříd jsou děti rozděleny podle věku. Tvoří ji pět pavilonů, které jsou propojeny hospodářko-administrativními a provozními prostory. Přístup do jednotlivých pavilonů je bezbariérový, což umožňuje přijímat i děti se speciálními vzdělávacími potřebami s pohybovým handicapem. Jeden z pavilonů byl v době optimalizace škol přebudován na ordinaci dětské lékařky a část prostor užívá SŠ a ZŠ Vimperk. Právě tyto prostory nám chybí, například pro zřízení knihovny či zázemí pedagogického personálu (konání pedagogických rad apod.). Dostatečně velké prostory tříd umožňují vytvoření podnětného prostředí, center ke hrám i míst pro odpočinek. Každá třída má svůj vlastní vchod s prostornou terasou a šatnou. Hygienické zázemí pro děti je umístěno v sousedství tříd. Každá třída má svou kuchyňku, v 1. a 3. třídě je umístěna myčka nádobí. Do kuchyňek mají přístup děti, které se mohou účastnit rozdělování a přípravy stravy pro svou třídu. U každé třídy je šatna zaměstnanců, WC a sprchový kout. Areál školy obklopuje členitá zahrada, která byla postupně od roku 2015 přebudována na přírodní zahradu (z dotačních prostředků EU a MŽP). Zahrada je plná vzrostlé zeleně, bylinkových záhonků, kamenných zídek a herních prvků, které děti využívají při svých hrách a vzdělávacích aktivitách. V zadní části je vybudován amfiteátr, kde se uskutečňují různé oslavy a společné aktivity s rodiči. Každá třída má své pískoviště a terasu. Součástí MŠ je školní jídelna, která vaří i pro odloučená pracoviště Skalka a Nebahovská a také prádelna, ve které se pere pro všechna pracoviště MŠ.

MŠ Zahradní

Jedná se o dvoupatrovou budovu v blízkosti historického centra města, vedle VOŠS a SPgŠ v Zahradní ulici. Celková kapacita je 112 dětí. Třídy jsou věkově smíšené. V přízemí jsou 4 šatny pro jednotlivé třídy, kancelář zástupkyně ředitelky, sociální zařízení a školní kuchyně. V prvním patře se nachází 2 třídy (červená, žlutá), kancelář vedoucí školní jídelny a kuchyňka. Ve druhém patře jsou 2 třídy (zelená, modrá), kuchyňka, školní knihovna a místnost pro provozní zaměstnance. Součástí školy je vlastní školní jídelna, která zabezpečuje celodenní stravování pro děti i zaměstnance. Školu obklopuje rozsáhlá zahrada, která se postupně inovuje. Zahrada je porostlá trávnikem, vzrostlými ovocnými i jehličnatými stromy, které ji nejen zdobí, ale poskytují i příjemný stín v letních měsících. V dolní části zahrady došlo k osázení habrů, což vzhledově a zvukově oddělilo tento prostor od rušné ulice. Součástí zahrady jsou herní prvky, které každým rokem prochází bezpečnostní kontrolou. Členitý terén zahrady poskytuje celoročně dětem dostatek možností pro různé hry, sporty a radovánky.

MŠ Skalka

Mateřská škola je pětiletým pracovištěm s kapacitou 137 dětí. Děti jsou rozděleny do tříd podle věku. Komplex školy tvoří tři pavilony. Ve dvou pavilonech jsou umístěny třídy, třetí je provozní budova. Každá třída má samostatný vchod, přízemní mají bezbariérový přístup. Prostory umožňují dostatečné vyžití pro hry a další činnosti dětí. Tři třídy mají samostatné ložnice, pouze v přízemí první budovy se lehátka denně rozkládají. Pozitivem dolních tříd jsou prostorné terasy. Každá třída má samostatné hygienické zázemí. Ve dvou etapách (2022-2023) proběhla rekonstrukce všech sociálních zařízení. Součástí je též šatna zaměstnanců a WC a výdejna stravy. Zde kuchařky připravují pro děti svačiny a obědy dovážené z MŠ Česká, jelikož škola nemá vlastní kuchyni. Prádlo (ručníky, povlečení, záclony apod.) se pere také v MŠ Česká, kde je centrální prádelna. Ve třetím pavilonu, provozním, jsou sklady pomůcek, prádla, sborovna, kancelář zástupkyně ředitelky a zázemí pro provozní zaměstnance. Svou činnost zde vykonává školní psycholog - reedukační a podkladová činnosti, diagnostika dětí, setkávání s rodiči apod. Součástí je také sauna, která je mimo provoz a byl zde vybudován koutek pro IT. K této budově náleží ještě archiv, garáže a kotelny. Areál školy je obklopen velkou zahradou, která je vybavena herními prvky. V blízké době je plánovaná revitalizace. Zahrada má ovocný sad, bylinkový a květinový záhon. Součástí zahrady je bazén, který je využíván v horkých dnech a při letním provozu.

MŠ Nebahovská

Odloučené pracoviště Nebahovská je v provozu od září 2016. MŠ je jednotřídní s celkovou kapacitou 28 dětí. Jedná se o smíšenou třídu, kam dochází děti jak z města, tak především děti zaměstnanců prachatické nemocnice, kde je umístěna. Součástí jsou přilehlé prostory (šatna, sklad pomůcek, zázemí učitelek, kuchyňka pro přípravu jídel a úklidová místnost). Hygienické zázemí pro děti je situováno v sousedství třídy. Strava je dovážena z MŠ Česká. Mateřská škola má svůj vlastní vchod.

Veškeré místnosti i vstup do MŠ jsou bezbariérové. Areál školy obklopuje členitá zahrada, vybavená skluzavkou, houpačkami, pískovištěm a dalšími herními prvky, které děti využívají při svých hrách a pohybových aktivitách. Je zde také sociální zařízení a místnost pro pomůcky a hračky.

Dopravní dostupnost školy:

Všechna pracoviště jsou dostupná. V jejich blízkosti je možné zaparkovat autem. Do MŠ Nebahovská lze využít autobusovou dopravu.

Informace z historie školy:

V dubnu 2003 došlo ke sloučení čtyř škol v regionu města Prachatice. Vznikl jeden právní subjekt - Mateřská škola Prachatice se třemi odloučenými pracovišti o celkové kapacitě 473 dětí. V září 2016 zahájilo provoz pracoviště při Nemocnici Prachatice s celkovou kapacitou 28 dětí, které se stalo součástí Mateřské školy Prachatice. V současné době se škola skládá z 5 pracovišť, tj.

Krumlovská, Zahradní, Česká, Skalka a Nebahovská, o stanovené kapacitě 501 dětí.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Všechna pracoviště mají dostatečné velké prostory a prostorové uspořádání, které vyhovují nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Třídy jsou vybaveny tak, aby co nejlépe vyhovovaly celodennímu pobytu dětí v MŠ. Ve třídách je zhotoveno několik herních koutků (např. kuchyňka, obchod, kadeřnictví, tvořivý koutek a další.), které je možno obměňovat pro skupinové i individuální hry a činnosti.

Materiální a technické podmínky jsou řešeny ve dvou rovinách:

1. **Na úrovni ekonomických a provozních možností mateřské školy**, tzn. že konkrétní požadavky zaměstnanci řeší pravidelně s ředitelkou školy na základě krátkodobých a střednědobých plánů (zajištění a obnova dětského nábytku, tělocvičného nářadí a náčiní, vybavení pro odpočinek dětí – lehátka, ložní prádlo, relaxační koutky, pomůcky, hračky, materiály a doplňky, jejich umístění, přístupnost, uložení, estetický, nezávadný a bezpečný vzhled, vybavenost zahrady, zajištění čistoty a bezpečnosti).

2. **Na úrovni spolupráce ředitelky školy se zřizovatelem**, kdy jsou případné nedostatky průběžně a plánovaně odstraňovány, tzn. na základě „Plánu oprav na příslušný školní rok“, rekonstrukcí a investičních akcích (vyhovující prostorové podmínky a uspořádání pro skupinové i individuální činnosti dětí ve třídách, hernách, přilehlých prostorách, na zahradě, jejich vybavenost a bezpečnost, sociální vybavenost, nezávadnost podlahových materiálů, omítek a jiných stavebních materiálů, zdravotně nezávadné hygienické zařízení, prostorové uspořádání, bezbariérový přístup do budovy, hlučnosti, teploty a vlhkosti vzduchu, opravy a údržba trávníků na zahradě).

Ředitelka školy operativně a bez zbytečných časových průtahů zajišťuje na obou úrovních splnění věcných podmínek pro kvalitní poskytování předškolního vzdělávání.

Některé třídy v MŠ jsou vybaveny starším, ale funkčním nábytkem, v dalších se postupně nábytek obměňuje za nový. Všechny školy mají zrekonstruované umývárny a toalety. Nábytek, umývárny, toalety i lůžka pro odpočinek jsou bezpečné a zdravotně nezávadné.

Vybavení, pomůcky, hračky a didaktický materiál odpovídá počtu i věkovým zvláštnostem dětí. Dle možností je vše postupně obměňováno a pedagogy plně využíváno. Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním a materiály odpovídá počtu dětí i jejich věku.

Hračky a doplňky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Pro jejich využívání jsou jasně stanovená pravidla.

Děti i učitelky se aktivně podílejí na výzdobě školy. Dětské práce jsou přístupné rodičům nejen v šatnách, ale i v ostatních prostorech mateřských škol.

Celoročně jsou využívány školní zahrady. Tyto prostory jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity. O údržbu zeleně, stromů a pravidelné opravy herních prvků se starají odborníci.

Veškeré vnitřní i venkovní prostory splňují bezpečnostní i hygienické normy. Každoročně dochází ke kontrolám bezpečnosti herních prvků ve třídách i na školní zahradě, probíhají kontroly elektrospotřebičů, výtahů, hasících přístrojů, únikových východů a dodržování hygienických předpisů.

Úprava podmínek a harmonogram zlepšování

MŠ Krumlovská

- o Revitalizovat školní zahradu MŠ
- o Rekonstruovat venkovní sociální zařízení
- o Vytvořit další stinná zákoutí na zahradě MŠ
- o Obnovovat a doplňovat hračky ve třídách
- o Postupně vyměnit část starého nábytku za nový

MŠ Česká

- o Rekonstruovat školní prádelnu
- o Rekonstruovat školní kuchyni
- o Pokračovat ve výměně podlahových krytin a záclon
- o Modernizovat vybavení tříd
- o Opravit a natřít venkovní fasádu školy

MŠ Zahradní

- o Inovovat školní zahradu o nové herní prvky
- o Doplnit třídy o nové didaktické pomůcky rozvíjející polytechnickou výchovu
- o Pružně reagovat při práci s dětmi vyžadujícími individuální podporu při zajištění kompenzačních pomůcek a úpravě prostředí

o Dovybavit pracovní koutky dětí o nové hračky, pomůcky a materiál

o Nově oplotit část zahrady

MŠ Skalka

o Vyměnit dveře do tříd, šaten a kuchyněk

o Opravit chodníky a schody ve venkovním areálu, obnovit nátěry v podchodech

o Vyměnit venkovní dveře u provozní budovy (sklad hraček, vchod do sauny, umývárny a WC)

o Revitalizovat školní zahradu

o V oblasti pomůcek a hraček průběžně doplňovat, zaměřit se na hračky a stavebnice, které rozvíjí zručnost, obratnost a jemnou i hrubou motoriku dětí

MŠ Nebahovská

o Vybudovat zapuštěné brouzdaliště nebo osvěžení pro období teplých dnů

o Nově zatravnit zahradu

3.2 Životospráva

Třikrát denně se snažíme dětem poskytnout zdravou výživu a učít je správným stravovacím návykům, což je základním předpokladem pro zdravý tělesný a duševní vývoj dítěte. Zachováváme vhodnou skladbu jídelníčku, dodržujeme technologické postupy přípravy pokrmů a nápojů dle platných předpisů. Pitný režim je samozřejmostí nejen ve třídách, ale i při pobytu venku a je zajištěný po celý den. Učitelky děti několikrát denně vybízejí k jeho dodržování. Děti si mohou kdykoliv samy nalít do svého hrnečku vodu nebo čaj, mladší děti mohou požádat učitelku. Ve stravě je zařazen zvýšený podíl čerstvého ovoce a zeleniny, ovocných a zeleninových salátů, luštěninových salátů a pomazánek, cereálního pečiva a mléčných výrobků (kefíry, neslazené jogurty). Kuchařky dbají na složení používaných potravin a sledují moderní trendy stravování. Děti nejsou do jídla nuceny.

V mateřské škole je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který vychází ze Školního řádu a z dílčích provozních řádů. Je však natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám dětí, rodičů a aktuální situaci. Je dbáno na to, aby byl vyvážen poměr volné hry a řízené činnosti.

Pravidelný pobyt venku je každodenní. Zohledněny jsou povětrnostní podmínky. Okolní příroda vybízí k procházkám, prostředí na školní zahradě je uzpůsobeno tak, aby děti měly dostatek pohodlí, prostoru pro hru, relaxaci a volný pohyb.

Děti mají dostatek pohybu nejenom venku, ale i v jednotlivých třídách. Prostory jsou upraveny tak, aby byl zajištěn jak volný pohyb, tak i bezpečnost dětí.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Učitelky v jednotlivých třídách připravují aktivity pro děti s nižší potřebou spánku.

Učitelky i provozní zaměstnanci se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

Úprava podmínek a harmonogram zlepšování

Směřovat děti k postupnému upevňování zdravých stravovacích návyků

o Vést děti k osvojení si návyků pitného režimu – neslazený čaj, voda

o Zapojit rodiče do spolupráce v oblasti zdravého životního stylu

3.3 Psychosociální podmínky

Vytváříme bezpečné sociální klima na základě vzájemné důvěry, úcty a spolupráce. Naším cílem jsou spokojené a vyrovnané děti, rozvoj jejich osobnosti a vytváření kladného partnerského vztahu učitelka – dítě. Snažíme se být pro děti dobrým vzorem.

Každé z dětí má možnost postupné adaptace na nové prostředí, režim dne, vrstevníky, učitelky a ostatní zaměstnance MŠ. Po dohodě se zákonnými zástupci je možné pobyt dítěte postupně prodlužovat.

Pedagogové respektují potřeby dětí. Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem ani nadměrnou náročností prováděných činností. Mají dostatek času k dokončení či případné relaxaci.

Všechny děti mají rovnocenné postavení, žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřijatelné. Vedeme je k rozvoji samostatnosti, prosociálního chování a odpovědnosti.

Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití.

Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády. Všechny učitelky vytvářejí dětem pohodové prostředí.

Pedagogický styl je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem. Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení dětí. Převažují pozitivní hodnocení, pochvaly, podporujeme dítě nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat si. V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu.

Nabídka činností odpovídá mentalitě předškolního dítěte a jeho potřebám. Děti mají možnost rozhodovat se o účasti na činnostech v průběhu celého dne v MŠ.

Učitelky se snaží o pozitivní hodnocení, podporují děti v samostatnosti, oceňují a vyhodnocují konkrétní výkony dítěte. Snaží se vyvarovat negativním komentářům a pozitivně motivují děti k dalším výkonům.

Vztahy mezi dospělými a dětmi se zakládají na vzájemné důvěře, slušnosti a spolehlivosti. Společně vyvozují a dodržují pravidla soužití, která vznikají na základě skutečných situací v jednotlivých třídách.

Učitel se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem. Vhodnou motivací a komunikací s dětmi se snaží předcházet šikaně a soc. patologickým jevům.

Úprava podmínek a harmonogram zlepšování

- o Důsledně dbát na dodržování pravidel chování, předcházet agresivitě vůči vrstevníkům či dospělým
- o Vést děti k vytváření pravidel chování, zařazovat do činností sociální hry
- o Dlouhodobě vést děti k zodpovědnosti za své chování
- o Dodržovat pravidla chování pro dospělé

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, vychází z přirozených potřeb dětí i dospělých a vyhovuje jejich vývojovým i individuálním potřebám.

Do denního programu jsou pravidelně (několikrát v týdnu) zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Starším dětem je postupně zkracován odpolední odpočinek, tento čas je při pěkném počasí využíván k delšímu pobytu venku s pohybovými aktivitami.

Učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.

Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod.

Pro nově příchozí děti a jejich rodiče škola využívá adaptační program, který je přizpůsobený individuálním potřebám každé rodiny.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu.

Vytváříme dostatečný prostor pro spontánní hru, děti mají dostatek času a vhodné prostředky pro její realizaci.

Vedeme děti k aktivitě, podněcujeme je k hledání vlastních cest při experimentování a objevování, k samostatné organizaci činností. Respektujeme individuální pracovní tempo každého dítěte.

V průběhu celého dne mají děti možnost účastnit se individuálních, skupinových i frontálních činností.

Dbáme na osobní soukromí dětí, klid i bezpečí a možnost neúčastnit se společných aktivit. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas).

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

Úprava podmínek a harmonogram zlepšování

o Využívat vhodných metod a organizačních činností dle věku dětí

o Zařazovat v průběhu dne činnosti rozvíjející vlastní aktivitu, možnost experimentování, využívat přírodní materiál, školní zahradu

o Dlouhodobě plánovat činnosti promyšleně, dodržovat režim dne, respektovat i nadále potřeby dětí

o Minimalizovat spojování dětí

o Dle možností upravit organizaci chodu k intenzivnějšímu překrývání učitelek na třídě

o Doplňkové činnosti zařazovat v čase, kdy nenarušují společné vzdělávání dětí

3.5 Řízení mateřské školy

Řízení je založeno na demokratických principech s vnitřní hierarchií, určenými kompetencemi a je postaveno především na každodenních osobních kontaktech, otevřené komunikaci, vzájemném akceptování a dohodě. MŠ řídí ředitelka školy, jednotlivá odloučená pracoviště zástupkyně ředitelky. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny v pracovních náplních, v kompetencích pedagogických pracovníků a v organizačním řádu školy. Všechny pracovnice jsou seznámeny s pracovním řádem, organizačním řádem, řádem MŠ, vnitřním a provozním řádem, směrnicemi PO a BOZP a dodržují jejich ustanovení. Práce všech zaměstnanců je vyhodnocována na pravidelných poradách.

Na škole je funkční informační systém (nástěnka pro pracovníky, interní telefon, e-mailová pošta, schránka připomínek a námětů pro rodiče). Škola má vlastní webové stránky, kde jsou zveřejňovány veškeré informace o dění v MŠ.

Ředitelka a její zástupkyně respektují názor všech pracovníků, umožňují jim spolupodílet se na řízení školy. Aktivně podporují vytváření zdravého školního klimatu, zajištění a rozvoj kvalitního pedagogického sboru i zajištění materiálních podmínek pro vzdělávání.

Ředitelka a vedoucí pracovníci vhodně motivují zaměstnance k dosažení cílů a jejich vzájemného respektování se. Provádí systematické hodnocení práce učitelů, poskytují jim zpětnou vazbu k jejich práci, plánují spolu s pedagogy jejich další profesní rozvoj, podporují je v kolektivní spolupráci a vzájemných hospitacích.

Pedagogický sbor pracuje jako tým, zásadní otázky týkající se chodu MŠ projednává na pedagogických radách, provozních poradách a třídních schůzkách, kde zveme ke vzájemné spolupráci rovněž zákonné zástupce dětí. Kvalitní a konstruktivní vztahy se zákonnými zástupci se snažíme utvářet již před zahájením školní docházky. Zákonné zástupce seznamujeme s obsahem školního vzdělávacího programu, školním řádem a usilujeme

o to, aby byli aktivními účastníky při vzdělávání svých dětí. V průběhu každého školního roku

plánujeme zajímavé akce pro společná setkávání. Vzájemná spolupráce se tak více postupně prohlubuje.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu.

ŠVP je zpracován ředitelkou školy, jejími zástupkyněmi a kolektivem pedagogických pracovníků. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, se všemi základními školami a dalšími subjekty ve městě například s PPP, SPC, ZUŠ, DDM, knihovnou, CEV Dřípatka, sportovním zařízením.

Úprava podmínek a harmonogram zlepšování

- o Účastnit se odborných seminářů
- o Formou společných aktivit začlenit nové pracovníky do kolektivu
- o Zlepšit kontrolní činnost, umět přijmout kritiku, objektivní sebereflexe
- o Supervize

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Ti, kterým část odbornosti chybí, si ji průběžně doplňují.

Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel (systematičnost při plánování rozvrhu pracovní doby v době nepřítomnosti zaměstnance, systém podpory uvádějícího učitele a nových zaměstnanců...).

Všichni pracovníci analyzují vlastní vzdělávací potřeby, ke svému dalšímu odbornému rozvoji přistupují aktivně, vzájemně se podporují a konstruktivně spolupracují. Nové poznatky získané studiem nebo účastí na kurzech a seminářích si vzájemně vyměňují. Účelně využívají i samostudia, zajímají se o nové trendy a získané poznatky uplatňují ve své praxi. Pro každý školní rok aktualizován plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Škola finančně zajišťuje akreditované semináře a dává prostor pro jejich absolvování.

Ředitelka podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.

Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti, s ohledem na dobu, kdy je v mateřské škole přítomno nejvíce dětí.

Zároveň je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů v rozsahu 2,5 hodiny nebo se o toto maximálně snažíme, což bývá někdy obtížné (při nemoci, OČR apod). Učitelky nastupují na směny postupně, aby bylo zabezpečeno smysluplné využití přímé výchovné práce.

Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí).

Specializované služby, jako je logopedie, či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, psychology, odbornými lékaři či se školním psychologem). V mateřské škole pracují logopedické asistentky, které pod vedením speciálně pedagogického centra, provádí logopedickou nápravu řeči. K dispozici je také školní psycholog, který je nápomocen dětem, učitelkám i rodičům v oblasti prevence nebo při řešení vzniklých obtíží.

Úprava podmínek a harmonogram zlepšování

- o Počítat s přirozenou obměnou pedagogického sboru vzhledem k věkovému složení.
- o Při výběru nových kvalifikovaných pracovníků přihlížet ke schopnosti jednotlivců akceptovat týmovou práci, k dovednostem a ochotě navázat na již vzniklou koncepci školy
- o Předávat si pravidelně informace ze seminářů a školení
- o Provádět vzájemné hospitace ve třídách
- o Podpořit začínající a uvádějící zaměstnance
- o Zavádět nové trendy ve výchově a vzdělávání do praxe
- o Využívat kvalitních vzdělávacích nabídek a dny pro samostudium využívat samostudiem

3.7 Spoluúčast rodičů

Vztahy pedagogů s rodiči jsou stavěny na základech vzájemné důvěry, porozumění, respektu, ochoty spolupracovat a partnerství. Snažíme se pochopit vztahy v rodině a oboustranně se podílet na správném rozvoji dítěte.

Důvěru upevňujeme především svým jednáním a vzájemnou informovaností. Provázanost tříd poskytuje téměř rodinné prostředí. Znalost rodinných příslušníků, dlouholeté vzájemné vztahy, společné akce, to vše vytváří dobré klima pro práci s dětmi a snahou vyhovět potřebám dětí i jejich rodičů.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, plánování a pomoci při organizaci společných akcí pro děti. Pořádáme nejrůznější aktivity, jejichž účelem není pouze informovat, poučit či pobavit, ale hlavně umožnit navázání hlubšího a důvěrnějšího vztahu mezi rodinou a zaměstnanci mateřské školy.

Učitelky pravidelně informují rodiče dítěte o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově, vzdělávání a případných problémech.

Formy spolupráce se zákonnými zástupci:

o Písemný kontakt, informativní prostředek

- webové stránky školy
- informační nástěnky
- e-mailová komunikace či SMS zprávy

o Osobní kontakt a jeho realizace

- zápis do mateřské školy
- průběžné setkávání zákonných zástupců s učitelkami při příchodu a odchodu dítěte
- telefonické rozhovory
- osobní konzultace
- společná organizovaná i neorganizovaná setkání

o Prostředek hodnotící

- rozhovory o dětech
- portfolia
- dotazníky

Dle požadavku GDPR dodržujeme ochranu osobních dat, chráníme soukromí rodiny a zachováváme diskrétnost.

Všichni zaměstnanci jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě. Nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí. Podporu a spolupráci zahajujeme již při přijetí dětí do tříd. Na začátku školního roku probíhají informační schůzky, na kterých jsou rodiče seznámeni s chodem MŠ a plánem práce v daném školním roce. Důležité jsou také individuální pohovory s rodiči. Výsledkem je jednotné působení na dítě, předcházení či úspěšné společné řešení problémů. V adaptačním období si mohou zvolit potřebnou délku adaptace.

Úprava podmínek a harmonogram zlepšování

o Průběžně rodiče seznamovat s výsledky vzdělávání dětí, informovat je o individuálních pokrocích v rozvoji i učení

o Využívat při hodnocení portfolia dítěte, na pravidelných schůzkách s ním rodiče seznamovat

o Opakovaně informovat rodiče o činnostech školy, seznamovat je s potřebnými vnitřními předpisy

o Nadále organizovat schůzky, přednášky a besedy pro rodiče

o Rozšiřovat nabídku akcí dle námětů zákonných zástupců zjištěných na třídních schůzkách a z dotazníkového šetření

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

V rámci inkluzivního vzdělávání se snažíme o to, aby byly vytvořeny podmínky pro všechny děti, tedy také pro vzdělávání dětí zdravotně postižených, zdravotně znevýhodněných a sociálně znevýhodněných. Děti jsou zařazeny v běžných heterogenních třídách. Prostředí MŠ je bezpečné,

tři odloučená pracoviště mají bezbariérový přístup. Je zabezpečena možnost pohybu a orientace dítěte.

Postupně doplňujeme a využíváme speciální učební a kompenzační pomůcky a didaktické materiály dle potřeb konkrétního dítěte. Jejich výběr konzultujeme se školním psychologem a odborným pracovištěm (PPP, SPC...).

Zajišťujeme průběžnou speciálně pedagogickou a psychologickou péči (logopedická, řešení výchovně vzdělávacích obtíží, podkladová péče, strukturované učení...).

Mateřská škola úzce spolupracuje s rodiči, se školskými poradenskými zařízeními (SPC, PPP) i s ostatními odborníky mimo oblast školství (klinický psycholog, dětský psychiatr, OSPOD ...).

Dle platných právních předpisů uplatňujeme snížený počet dětí ve třídě.

Podle stupně přiznaného podpůrného opatření je přítomen asistent pedagoga. Naším cílem je tyto děti přivést k co největší samostatnosti a rozvíjet vzájemnou komunikaci.

Důležitá je pro nás spolupráce a komunikace se zákonnými zástupci, metodická podpora od odborníků a předávání nových poznatků ze seminářů mezi pedagogy.

Úprava podmínek a harmonogram zlepšování

o Obohatit speciální didaktické hry a pomůcky dle aktuálních potřeb

o Zkvalitnit DVPP v oblasti práce s dětmi se SVP

o Odstranit vysoké prahy ve třídách

o Získat asistenta pedagoga (dle potřeby a doporučení ŠPZ)

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Dle potřeb jsou podmínky vzdělávání mimořádně nadaných dětí přizpůsobeny nebo rozšířeny o další nabídku aktivit podle zájmů a nadání dětí.

Pomůcky a materiály jsou doplňovány dle požadavků odborníků. Materiální vybavení (encyklopedie, didaktické pomůcky, odborné knihy ...), kterými rozvíjíme kognitivní schopnosti dětí, průběžně doplňujeme.

Vzdělávání těchto dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Vytváříme jim prostor pro složitější činnosti, poskytujeme volnost v rozhodování, co mohou dělat ve volném čase, necháváme děti samostatně číst, počítat, studovat encyklopedie, respektujeme jejich výběr témat a činností. Snažíme se, aby výchova pro nadané děti byla pestrá a podnětná.

Pedagogové si prohlubují znalosti a dovednosti související se vzděláváním nadaných dětí. Podporují děti v jejich zvědavosti, tvořivosti a originalitě.

V procesu úpravy vzdělávání dětí mimořádně nadaných využíváme doporučení školského poradenského zařízení. Tyto děti mají vytvořený IVP nebo PLPP.

Podněcujeme rodiče ke spolupráci s MŠ, odborníky a dalšími subjekty.

Úprava podmínek a harmonogram zlepšování

- o Dokoupit nový výtvarný materiál (netradiční)
- o Obohatit přírodovědné koutky novými technickými přístroji, encyklopediemi
- o Využívat spolupráci, nabídku vzdělávacích center v okolí města
- o Zařazovat nadstandardní výukové programy pro děti

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

MŠ se snaží vytvářet podmínky, které odpovídají vývojovým specifickým, individuálním potřebám, zájmům a schopnostem těchto dětí.

Ve třídách jsou hračky pro děti dvouleté v nižších polohách, je použito dostatek zavřených skříněk a boxů k ukládání hraček. Ve třídě s věkově homogenním uspořádáním pro dvouleté děti je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek. Ve věkově heterogenní třídě jsou znepřístupněny nebezpečné předměty. Jsou nastavena jasná pravidla. Děti mohou používat osobní předměty (plyšáky, talismany) pro zajištění pocitu bezpečí. Učitelky jsou dostatečně vstřícné, laskavé a empatické.

Prostředí třídy učitelky upravují tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby odpočinku.

Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.

Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.

Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.

Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.

Spolupracujeme s rodiči, hledáme strategie, jak na jejich děti společně působit. Ve třídě jsou 2 učitelky, vzájemně se překrývají při řízených činnostech, pobytu venku, obědě. Učitelky se průběžně vzdělávají v této tematice v rámci DVPP.

Úprava podmínek a harmonogram zlepšování

o Zajistit bezpečnost těchto dětí při pobytu venku, na školní zahradě, vymežit prostor pro hru

o Obohatit hračky a pomůcky ve třídě

o Doplnit školní zahradu herními prvky pro tuto věkovou skupinu dětí

o Promyšleně plánovat činnosti pro tyto děti, využívat skupinové činnosti

o Poskytnout dětem dostatek času při seznamování s kolektivem třídy, prostředím školy

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

MŠ má 18 tříd, z nichž 13 tříd je homogenních a 5 tříd heterogenních podle věku. Maximální kapacita těchto tříd je po udělení výjimky 28 dětí. Každá třída má vytvořen svůj vzdělávací program, který je v souladu se ŠVP a RVP PV. Daná témata školního vzdělávacího programu si učitelky konkretizují a rozpracovávají do dílčích podtémat, se kterými pracují v rámci svého třídního vzdělávacího programu. Využívají metody a formy práce, které jsou konkretizovány v ŠVP.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Do homogenních tříd jsou děti zařazovány podle věku. Do heterogenních tříd jsou děti rozdělovány rovnoměrně z hlediska zastoupení jednotlivých věkových skupin. Snahou je, aby sourozenci byli v jedné třídě, ale respektujeme přání rodičů, neboť ne vždy je toto jejich požadavek.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Souběžné působení dvou učitelů v každé třídě je zajištěno podle možností a podmínek školy. Překrývání pracovní doby ve třídě zajišťujeme vždy při pobytu venku, který je náročný na zajištění bezpečnosti dětí a akcí mimo MŠ.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Přijímání dětí do mateřské školy je v kompetenci ředitelky školy. Kritéria pro přijímání dětí do MŠ jsou zveřejněna na www.msprachatice.cz a pravidelně aktualizována dle podmínek školy. Zápis dětí probíhá v první polovině května, rodiče mají možnost elektronického předzápisu. Výsledky přijímacího řízení jsou zveřejněny na webových stránkách školy a na vývěsných místech jednotlivých pracovišť.

Povinné předškolní vzdělávání

Zákonný zástupce dítěte je povinen přihlásit dítě k zápisu k předškolnímu vzdělávání v kalendářním roce, ve kterém začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte. Dítě, pro které je předškolní vzdělávání povinné, se vzdělává ve spádové mateřské škole, pokud se zákonný zástupce nerozhodl pro jinou mateřskou školu nebo pro individuální vzdělávání dítěte. Zákonný zástupce je povinen

zajistit povinné předškolní vzdělávání formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech. Rozsah povinného předškolního vzdělávání je stanoven na 4 hodiny denně.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Způsob a formy individuálního vzdělávání jsou rozpracovány ve školním řádu.

Zákonný zástupce dítěte, které bude plnit povinnost předškolního vzdělávání dítěte, je povinen oznámit tuto skutečnost ředitelce spádové školy. Oznámení musí učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte. Ředitelka školy předá zákonnému zástupci dítěte přehled oblastí, v nichž má být dítě vzděláváno a zároveň dohodne se zákonným zástupcem dítěte způsob ověření (přezkoušení), termíny ověření, včetně náhradních termínů. Zákonný zástupce dítěte je povinen zajistit účast dítěte u ověření.

Ředitelka mateřské školy ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Při tvorbě ŠVP jsme vycházeli z reálných možností a podmínek mateřské školy. Moderní životní styl je úzce spojen s životním prostředím. Chceme u dětí vytvořit základní hygienické a sociálně kulturní dovednosti a návyky ve vztahu k životnímu prostředí, probouzet citlivý vztah k přírodě, k výtvarům lidské práce i k lidem samotným. Všechna pracoviště MŠ jsou zaměřena na rozvoj a uplatňování ekologické výchovy, rozvoj pohybových aktivit, na upevňování zásad zdravého životního stylu a na podporu mezigeneračních vztahů. Odloučené pracoviště Zahradní je zařazeno v síti škol "Zdravá mateřská škola".

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Naše hlavní vzdělávací cíle a záměry jsou:

- Podporovat identitu dítěte, jeho osobnost
- Pomáhat dítěti při začlenění do společnosti
- vést děti k osvojování si žádoucích návyků pro zdravý životní styl
- Učit děti poznávat přírodu, vytvořit si k ní vztah, vážit si jí a umět ji chránit
- Vzbuzovat v dětech touhu po vzdělání, chuť objevovat a zkoumat svět
- Učit děti k samostatnosti nejen v sebeobsluze, ale i v uvažování a rozhodování při řešení problémů

- Učit děti vzájemné úctě, ohleduplnosti, respektování a spolupráci
- Učit děti chránit si své psychické a fyzické zdraví
- Pomáhat dětem jen v okamžiku, kdy to samy nezvládnou

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Úkolem učitelek je iniciovat vhodné činnosti, připravovat prostředí a nabízet dítěti příležitosti jak poznávat, přemýšlet, chápat a porozumět sobě i všem kolem sebe. Respektujeme individualitu každého dítěte. Upřednostňujeme hru, do které zbytečně nevstupujeme. Ukončujeme ji nenásilně, umožňujeme dětem na rozehranou hru navázat i v dalších dnech. Při práci s dětmi využíváme všech stadií her. Od individuálních, přes párové až ke skupinovým. Děti mají prostor pro hry spontánní – tvořivé, námětové, konstruktivní. Učitelky využívají hry s pravidly, hry pohybové a didaktické.

Činnosti v průběhu celého dne se snažíme organizovat tak, aby byly navzájem vyvážené a vyhovovaly potřebám dětí.

Při práci využíváme následující formy vzdělávání:

o spontánní a řízené aktivity (vyvážené a provázané).

o didakticky zacílené činnosti (přímo či nepřímo motivované, frontální, skupinové či individuální)

Metody vzdělávání:

Školní vzdělávací program nabízí metody prožitkového a kooperativního učení. Vychází z vývojových specifik dětí a respektuje jejich potřeby.

metody:

o Prožitkové učení

o Sociální učení

o Kooperativní učení

o Situační učení

o Komunitní kruh a jiné činnosti dětí

znaky prožitkového učení:

- spontánnost (dítě chce činnost vykonávat z vlastní vůle, má možnost volby) o objevnost (pronikání do reality, radost z poznávání) o komunikativnost (verbální i neverbální složka, spolupracuje, domlouvá se) o prostor pro aktivitu a tvořivost
- konkrétní činnosti: manipulace, experimentování a hra

PROŽITKOVÉ UČENÍ

Víme, že děti předškolního věku nejčastěji využívají učení přirozené, je to učení nenásilné, funkční a přirozeným způsobem zdravé. Proto dáváme co nejvíce prostoru právě tomuto spontánnímu učení s citovým prožitkem a osobní zkušeností, doplněné manipulací, experimentováním a hrou.

Upřednostňujeme tyto postoje a pedagogické postupy:

- Při volbě pedagogického postupu učitelka vychází z přirozenosti dítěte

- Dáváme dítěti možnost rozhodovat o výběru z nabídky činností, převzít zodpovědnost za vybranou aktivitu, ptát se, vyjadřovat vlastní názor, neodpovídat, skupinově řešit problémy, dostávat zpětnou vazbu
- Respektujeme individuální, vývojové zvláštnosti a potřeby dítěte i dospělých
- Působíme na děti celou svou osobností, uplatňujeme dialog s dítětem
- Snažíme se porozumět motivům a příčinám chování dítěte, hledáme společná řešení
- Usnadňujeme dítěti jeho způsob učení tak, že plánujeme činnosti dětí tak, aby byly co nejbližší spontánnímu prožitku a obsahovaly dostatek podnětů z pěti oblastí osobnostního rozvoje dítěte, zajišťujeme komplexnost pedagogického působení
- V odloučených pracovištích Zahradní a Nebahovská využíváme věkově smíšených tříd, kde se děti učí navzájem
- Sledujeme osobnostní vývoj každého dítěte, vedeme záznamy (portfolio) o získaných poznacích dětí, které využíváme při odstraňování případných výchovných či vzdělávacích nedostatků, respektujeme právo na ochranu osobních a důvěrných dat
- Při poznávání dítěte využíváme metodu pozorování, rozhovoru, portfolio a další

Distanční vzdělávání

V případech, kdy děti předškolního věku, které mají povinné předškolní vzdělávání, nemohou navštěvovat MŠ, uplatňujeme distanční vzdělávání. Tyto děti jsou vzdělávány buď offline nebo online. MŠ vždy přizpůsobí distanční výuku jak individuálním podmínkám jednotlivých dětí, tak také personálním a technickým možnostem MŠ.

Při off-line vzdělávání se uplatňuje takový způsob vzdělávání na dálku, který neprobíhá přes internet a k realizaci nejsou ve větší míře potřebné digitální technologie. U dětí předškolního věku se jedná především o plnění praktických úkolů využívajících přirozené podmínky dětí v jejich domácím prostředí – tvořivé práce, aplikace znalostí a dovedností v praxi, projekty zaměřené na samostatnou práci dítěte či na rozvoj kompetencí (společná hra, příprava jídla, práce na zahradě, pohyb v přírodě, drobné domácí práce, péče o domácí zvířata, hudební a výtvarné aktivity, vytváření portfolia atd.).

Při on-line vzdělávání je realizován takový způsob vzdělávání na dálku, který probíhá zpravidla prostřednictvím internetu a je podporován nejrůznějšími digitálními technologiemi a softwarovými nástroji. V předškolním vzdělávání vzhledem k věku dětí není on-line vzdělávání prioritním způsobem, nýbrž má pouze doplňkovou funkci.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Nepostačuje-li samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb dítěte, je vypracován plán pedagogické podpory (PLPP), který je v kompetenci učitelů a školního psychologa. Podpůrná opatření prvního stupně představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání

Na základě pedagogické diagnostiky učitelky identifikují odchylky ve výkonech, chování nebo projevech dětí. O zjištěných skutečnostech pohovoří s rodiči dítěte a zároveň oznámí tuto skutečnost ředitelce školy a školnímu psychologovi. Učitelky navrhnou podpůrná opatření 1. stupně podpory, vypracují plán pedagogické podpory (PLPP), který obsahuje:

- o Charakteristiku dítěte (silné, slabé stránky, popis jeho obtíží, případně sociálně-pedagogickou diagnostiku, aktuální zdravotní stav dítěte, další okolnosti ovlivňující nastavení podpory)

- o Stanovení cílů rozvoje dítěte, podpůrná opatření v mateřské škole

- o Podpůrná opatření v rámci domácí přípravy (po dohodě s rodiči)

- o Podpůrná opatření jiného druhu (respektování zdravotního stavu dítěte, rodinné situace, vztahových problémů, postavení dítěte ve třídě)

- o Termíny vyhodnocení účinnosti PLPP

Následně je PLPP po dobu 3 měsíců realizován. Učitelky vyhodnotí jeho účinnost. Pokud je zjištěno, že podpůrná opatření stačí k naplnění vzdělávacích potřeb dítěte, jsou podpůrná opatření realizována po dobu, kdy jsou efektivní v dosahování stanovených cílů rozvoje dítěte. Pokud je zjištěno, že opatření nestačí a u dítěte nenastalo očekávané zlepšení ve výkonech (chování, projevech...), zákonný zástupce dítěte, na základě sdělení školy, kontaktuje školské poradenské zařízení (ŠPZ).

Škola pro účel diagnostiky dítěte v ŠPZ vypracuje zprávu o již poskytnuté pedagogické podpoře, ve které uvede, jaký problém ve vzdělávání dítěte nastal, jaká podpůrná opatření byla uplatňována, jak jsou vyhodnocena. ŠPZ provede diagnostiku dítěte, a na jejím základě stanoví, zda je v kompetenci školy pokračovat v podpůrném opatření 1. stupně (zařízení mohou být navržena i jiná opatření 1. stupně), nebo zda jsou speciální potřeby dítěte natolik závažná, že je třeba využít podpůrná opatření vyššího stupně podpory.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Pokud ŠPZ přizná dítěti podpůrné opatření 2. - 5. stupně jsou školou dítěti poskytována, vždy však s předchozím písemným souhlasem zákonného zástupce dítěte.

Individuální vzdělávací plán (IVP) škola zpracovává zpravidla pro dítě, které má speciální vzdělávací potřeby a je vzděláváno formou individuální integrace.

Podkladem pro zpracování IVP je:

- o Doporučení ŠPZ
- o Žádost zákonného zástupce dítěte

IVP je zpracováván bez odkladu, nejpozději do 1 měsíce po obdržení doporučení a žádosti zákonného zástupce dítěte. IVP vypracovávají učitelky, školní psycholog a za jeho vypracování zodpovídá ředitelka školy. Platnost IVP stvrzují podpisy učitelky, ředitelka školy, školní psycholog a zákonný zástupce dítěte.

IVP obsahuje:

- o Identifikační údaje dítěte
- o ŠPZ, které vydalo doporučení pro IVP
- o Kontaktního pracovníka ŠPZ
- o Školská poradenská zařízení, poskytovatelé zdravotních služeb a jiné subjekty, které se podílejí na péči o dítě
- o Zdůvodnění
- o Priority vzdělávání a dalšího rozvoje dítěte (cíle IVP)
- o Předměty, jejichž výuka je realizována podle IVP
- o Metody - pedagogické postupy
- o Úpravy obsahu vzdělávání
- o Úprava očekávaných výstupů vzdělávání
- o Organizace výuky
- o Způsob zadávání a plnění úkolů

- o Způsob ověřování vědomostí a dovedností
- o Hodnocení dítěte
- o Pomůcky a učební materiály
- o Podpůrná opatření jiného druhu
- o Personální zajištění úprav průběhu vzdělávání (asistent pedagoga, další pedagogický pracovník)
- o Další subjekty, které se podílejí na vzdělávání žáka
- o Spolupráce se zákonnými zástupci dítěte
- o Osoby zodpovědné za vzdělávání a odbornou péči o dítě (učitelky, asistent pedagoga, ředitelka školy, školní psycholog)
- o Podpis zákonného zástupce

IVP je vyhodnocován nejméně jednou ročně ŠPZ (povinnost ze zákona) a učitelkami ve spolupráci se školním psychologem. Metodickou podporu poskytují pracovníci ŠPZ a školní psycholog. Platnost IVP je po dobu jednoho roku. Pokud dojde k dalšímu vyšetření dítěte ve ŠPZ, je IVP doplněn nebo vypracován nový.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

V případě, dítě v některé oblasti selhává nebo je naopak mimořádně nadané, je vhodné jej zapojit i do dalších aktivit, které jsou nabízeny i mimo prostředí MŠ. Rodičům jsou doporučovány zájmové organizace, kde se mohou děti dále rozvíjet například DDM, ZUŠ, CEV Dřípatka, sportovní zařízení města apod.

Vzdělávání nadaného dítěte v MŠ probíhá v běžné třídě, formou individuální integrace s využitím obohacujícího pedagogického přístupu, úzkou spoluprací s rodiči dítěte, a v souladu s případným doporučením ŠPZ. Děti s výtvarným nadáním mohou využít nabídku nadstandardních aktivit v mateřské škole s následným zapojením v soutěžích.

Učitelky, pro úspěšnost práce s nadaným dítětem, dodržují pravidla:

- o Vstřícná komunikace
- o Pozorné naslouchání
- o Vytvoření dostatečného prostoru pro seberealizaci, prezentaci a sebevyjádření

o Nerušit dítě, jeli zaujato činností

o Vybírat komplexnější činnosti, úkoly s možností různé obtížnosti

V podpoře rozvoje nadaného dítěte škola využívá podporu a informace k dané problematice např. na www.talentovani.cz, www.mensa.cz/nadanedite, www.nadanedite.cz apod.

Zodpovědné osoby:

Za vzdělávání dětí v MŠ se speciálními vzdělávacími potřebami a dětmi nadanými je zodpovědná ředitelka která:

o Upravuje školní dokumentaci ve prospěch dětí se SVP (ŠVP, školní řád, klasifikační řád školy, směrnice školy související se zajištěním bezpečnosti dětí...)

o Na základě žádosti zákonných zástupců dítěte se SVP povoluje vzdělávání podle IVP

o Vytváří podmínky pro podporu dětí se SVP (ve všech stupních podpory)

o Vede učitele k identifikaci potřeb dětí v 1. stupni podpory

o Koordinuje (nebo deleguje) realizaci podpůrných opatření v 1. stupni podpory

o Deleguje tvorbu IVP na tým pedagogů podílejících se na vzdělávání dítěte a činnost koordinuje

o V případě žádosti o financování asistenta pedagoga (AP) žádá krajský úřad o souhlas se zřízením funkce AP

o Pravidelně sleduje efektivitu AP, jeho působení ve třídě

Role učitelek při práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami:

o Jsou zodpovědné za vedení pedagogické dokumentace dítěte delegované ředitelem školy

o Spolupracují s rodinou dítěte, informují o opodstatněných požadavcích rodiny dítěte týkajících se úprav ve vzdělávání (zejména souvisejících s jeho zdravotním stavem)

o Informují zákonné zástupce dítěte o důležitých skutečnostech ve vzdělávání

o Spolupracují se školním psychologem a s poradenským pracovníkem ŠPZ, jsou jejich hlavním konzultantem v hodnocení vzdělávání dítěte se SVP

o Spolupracují na tvorbě a pravidelném vyhodnocování IVP nebo PLPP

o Jsou si vědomé významu týmové práce s AP, nedelegují na něj činnosti, které mu nepřísluší, vystupují jako koordinátoři vzdělávání dítěte

o Koordinují, sledují a vyhodnocují efektivitu přítomnosti AP ve třídě, v níž je vzděláváno dítě se SVP

o Respektují možnosti a schopnosti dítěte se SPV

o Realizují podpůrná opatření daná školou (v 1. stupni podpory) nebo školským poradenským zařízením (ve 2.–5. stupni podpory)

Role asistenta pedagoga při práci s dětmi se SVP:

o Je platným a rovnoprávným členem pedagogického týmu

o Tvoří s učitelkami ve třídě tým, podílí se na plánování, realizaci a vyhodnocování vzdělávacího procesu

o Napomáhá vzdělávání dětí nebo dětí se SVP

o Nevykonává za dítě činnosti, které zvládá sám nebo je žádoucí, aby se je naučilo zvládat samo

o AP se účastí aktivit školy nesouvisejících s přímou vyučovací činností dítěte (pracovní porady, příprava pomůcek...)

Role školního psychologa při práci s dětmi se SVP:

o Účastní se pracovních setkání s učitelkami

o Společně s učitelkami diskutuje a metodicky pomáhá (o diagnostikou zjištěných skutečnostech) navrhovat podpůrná opatření v 1. stupni podpory

o Sleduje a koordinuje aplikaci SVP dítěte v praxi

o Spolupodílí se na zpracování závěrů o nedostatečnosti aplikovaných opatření pro potřeby další spolupráce se ŠPZ

o U dítěte ve 2.– 5. stupni podpory koordinuje spolupráci školy se ŠPZ

o Spolupodílí se na tvorbě IVP a jeho vyhodnocování v termínech v souladu s platnou legislativou

o Spolupracuje se zákonnými zástupci a navrhuje potřebná další doporučení či opatření

o Zajišťuje individuální nebo skupinovou práci s dětmi - podkladová péče, práce s dětmi s OMJ ...

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

V mateřské škole pracuje školní psycholog, který zabezpečuje předmět speciálně pedagogické péče. Pomáhá v zajištění reedukace speciálních vzdělávacích potřeb dětí. S dětmi procvičuje oslabené percepční funkce (zrakové a sluchové vnímání), grafomotoriku, koncentraci pozornosti, volní úsilí, emoční a sociální dovednosti. U dětí s odlišným mateřským jazykem rozšiřuje slovní zásobu a porozumění významům slov. Podílí se na provádění pedagogické intervence – podpora přípravy dětí na školu, práce se sociálními vztahy ve třídách a posilování emočních stavů. Zároveň komunikuje s rodiči o možných strategiích při práci s dítětem, zapojuje je do osvědčených přístupů i v domácím prostředí, informuje učitelky o výsledcích diagnostiky a společně volí vhodné strategie a postupy pro další práci s dítětem.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při vzdělávání a plánování činností v MŠ pro děti dvou až tří leté vycházíme z potřeb a zájmů dětí, přihlížíme k individuálním vzdělávacím potřebám dětí, jejich psychologickým požadavkům a možnostem školy.

Rámcové cíle a záměry vzdělávání pro děti dvou až tří leté vycházejí z RVP PV. Učitelky na třídě respektují schopnosti a možnosti dětí a podle toho volí vhodné metody a formy práce.

Děti se učí nápodobou, situačním učením, využíváme pravidelné opakování činností, rituály, poznávání všemi smysly. Pravidelně střídáme spontánní a řízené činnosti, pohybové aktivity doprovázené říkadly, písněmi, hrou na hudební nástroj. Nejčastěji využíváme volnou hru s individuálním přístupem a pohybové aktivity.

Hlavním cílem vzdělávání dvou až tří letých dětí je postupná adaptace na pobyt v MŠ, postupné osamostatnění od rodičů, získání nové role v kolektivu dětí, seznámení s novými vzorci chování, poznávání, objevování nového, získávání prvních sociálních zkušeností mimo širší rodinu.

Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými, akceptují se vývojová specifika, nabídka vychází z jednoduchých principů – časová nenáročnost, jednoduchost, známé prostředí a nejbližší okolí, smysluplnost a podnětnost a dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru.

Ve výchově a vzdělávání dětí mladších tří let se učitelky snaží o naplnění těchto priorit:

o Úzce spolupracovat s rodinou a vytvářet podmínky pro zajištění organické provázanosti režimu dvouletého dítěte v rodině i mateřské škole

o Individuálně podporovat aktivitu dětí, zvědavost, snahu po objevování, ale zároveň je nepřetěžovat

o Vytvořit pevné základy pro postupné osamostatňování dítěte v oblasti sebeobsluhy a socializace směřující k rozvoji osobnosti.

Učitelky se snaží vyvarovat nežádoucího poučování dětí, manipulativního jednání s dětmi a preferování zájmů dospělých nad zájmy dětí, naopak respektují jejich specifické potřeby a zájmy.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Co neznáme, prozkoumáme

Název integrovaného bloku	Co neznáme, prozkoumáme
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto bloku si děti posílí svou schopnost a touhu po bádání, hledání řešení různých problémových situací, zkoumání vesmíru, světa dospělých, vědy a techniky. Uplatní svou aktivitu, dovednosti a fantazii. Zařazením různých pracovních činností, exkurzí, experimentů, výletů a besed získají schopnosti pro objevování neznámého. Procvičí zvědavost a umění klást otázky, vyvozovat závěry, používat vědecké metody.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Věda a technika, IT a mediální orientace Předměty a jejich vlastnosti Pokusy a experimenty Řemesla a povolání Jednoduché pracovní úkony a činnosti Vesmír Cestování, doprava Početní představy Orientace v prostoru a v čase

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	vytváření základů pro práci s informacemi	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápad“ chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj kooperativních dovedností rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	spolupracovat s ostatními utvořit jednoduchý rým vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý-jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	rozvoj schopnosti sebeovládání	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	rozhodovat o svých činnostech zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit

6.1.2 Objevíme hned celý lidský svět

Název integrovaného bloku	Objevíme hned celý lidský svět
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto bloku budou děti poznávat samy sebe a svou osobnost, vytvářet si vztah k lidem a společenství, ve kterých žijí, s nimiž se setkávají, prožívají oslavy, významné dny a tradice. Zprostředkováním konkrétních kulturních akcí, oslav, tematických vycházek, budeme vzbuzovat v dětech zájem o umění a krásu kolem nás. Objevováním pamětihodností města si upevní vztah k místu, ve kterém žijí a které je pro ně domovem. Zaměříme se na procvičování komunikačních schopností, které umožní dětem vzájemnou spolupráci, vyjádření svých myšlenek, přání a pocitů. Přímým prožitkem budeme podporovat identitu dítěte, jeho osobnost, začlenění do společnosti.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Kamarádi, vztahy, pravidla, mravní zásady a společenské role Moji nejbližší lidé a okolí Všichni jsme lidé, ale každý z nás je jiný člověk – pomoc druhým, bezpečné chování při kontaktu s lidmi Světadíly, národy a rasy Dorozumíváme se mezi lidmi Čtenářské a předčtenářské dovednosti Moje město, obec Tradice, svátky a oslavy Svět výtvarného, dramatického, hudebního a literárního umění

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	poznat napsané své jméno poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit poznat některá písmena a číslice, popř. slova
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) získání relativní citové samostatnosti	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) domluvit se slovy i gesty, improvizovat
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý-jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

6.1.3 Poznáme to hravě, jak se žije zdravě

Název integrovaného bloku	Poznáme to hravě, jak se žije zdravě
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto bloku budou děti vedeny k zodpovědnosti za své zdraví, ale i zdraví svého okolí. Poznají, že konkrétní lidské činnosti přináší důsledky a mají přímý vztah ke zdraví. Praktickými činnostmi, ochutnávkami zdravé stravy, experimenty, besedami procvičí své znalosti o lidském těle. Zařazováním pohybových aktivit, volného pohybu, vycházek posílíme zvyšování psychické i fyzické odolnosti dětského organismu. Podpoříme zájem dětí, podílet se na pozitivních změnách, které budou směřovat k podpoře zdraví, hledat řešení v případě ohrožení života.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Lidské tělo Životní styl Sporty a pohybové činnosti Zdravé a nezdravé potraviny Zdravé vztahy mezi lidmi Ochrana osobního zdraví a bezpečí Sebeobsluha a pomoc druhým Hygienické návyky Rozvoj smyslů

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj společenského i estetického vkusu	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	uvědomění si vlastního těla	zachovávat správné držení těla
komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	zorganizovat hru vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	chápat slovní vtíp a humor sledovat a vyprávět příběh, pohádku formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se	rozvoj schopnosti sebeovládání	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování		svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

6.1.4 Příroda nám napoví, jak se chovat k okolí

Název integrovaného bloku	Příroda nám napoví, jak se chovat k okolí
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto bloku děti poznají rozmanitost krás přírody. Společnými aktivitami a přímým prožitkem dětem umožníme pozorovat změny v přírodě, upozorníme na nutnost ochrany životního prostředí, v němž žijí. Prostřednictvím různých experimentů, toulek v přírodě a pozorování budeme vést děti k aktivnímu hledání řešení situací, kdy dochází jejímu poškození, znečištění. Upozorníme i na možná nebezpečí, s kterými se můžeme v přírodě setkat.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Roční období a počasí Živá a neživá příroda Životní prostředí a jeho ochrana Barvy a tvary Přírodní živly Vznik a vývoj světa Časová orientace Toulky přírodou Experimenty

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
	vytváření základů pro práci s informacemi	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost poznat napsané své jméno poznat některá písmena a číslice, popř. slova
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.) mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) všimát si změn a dění v nejbližším okolí uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) prožívat radost ze zvládnutého a poznatého
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon sledovat očima zleva doprava popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Každá třída si vytváří svůj vzdělávací program, který je v souladu se ŠVP a RVP PV. Daná témata školního vzdělávacího programu si učitelky konkretizují a rozpracovávají do dílčích podtémat, se kterými pracují v rámci svého třídního vzdělávacího programu. TVP je dispozici rodičům na nástěnkách v šatnách jednotlivých tříd a mohou se na jeho tvorbě spolupodílet. Učitelky též uplatňují situační plánování, provádí diagnostiku. Děti mají vedena svá portfolia. Diagnostika dítěte se speciálně vzdělávacími potřebami a dítěte mimořádně nadaného vychází ze znalostí výchozího vývojového stupně dítěte, zdravotního stavu, míře postižení a z očekávaných výstupů RVP PV. Učitelka sleduje rozvoj každého dítěte, jeho pokroky a spolupracuje se školním psychologem, s SPC a PPP. Průběžně zaznamenává projevy dětí – popisně, empaticky, především pozitivně (pozorování dítěte), konkretizuje potřeby dítěte, zájmy a talent. Záznamy o dětech jsou důvěrné.

Doplňující aktivity k TVP:

- Zdravotně preventivní programy ("Běh pro zdraví", screeningové vyšetření zraku, besedy se záchranáři, lékaři a policisty v MŠ, sezónní pohybové aktivity na školních zahradách, "Děti, pozor červená", "Chráníme si své zdraví")
- Ekologicky zaměřené programy (výlety do okolí, CEV Dřípatka, Den Země a Den vody, Planetárium ČB, exkurze do sběrného dvora, zahradnictví, ZOO koutek, Areál lesních her, besedy s myslivci a ochranáři, canisterapie, výukový program "Draví ptáci")
- Významné dny, svátky a oslavy (mikulášská nadílka, vánoční tvoření, vánoční koncerty, masopustní karneval, velikonoční tvoření, Den matek, Den rodiny, výukové programy v městské knihovně, divadelní představení v městském divadle a v MŠ, exkurze v muzeu a v muzeu loutek, zahradní slavnosti, vítání občánků, oslava dne dětí ve spolupráci s DDM a ZŠ)
- "Těšíme se do školy" ("Zápis nanečisto", školní zralost - beseda s odborníky, návštěvy ZŠ)

6.3 Dílčí projekty a programy

MŠ realizuje tyto projekty a dílčí programy.

- Zvýšení kvality vzdělávání v MŠ Prachatice
- Logopedická prevence (diagnostika dětí, metodické vedení logopedických asistentek speciálním pedagogem)
- Plavecký výcvik
- "Mezi námi", "Babičko vyprávěj" - setkávání dětí se seniory
- "Zdravé pískání" (výuka hry na flétnu vedená kmenovým pedagogem)

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	Škola si vytvořila svůj vlastní ŠVP, který vychází z vize a strategie rozvoje školy a je v souladu s RVP PV. Naším cílem je jeho průběžné sledování a vyhodnocování, které bude využito k následné aktualizaci.	Pedagogické rady, dotazníky pro rodiče, roční hodnocení školy a výroční zpráva	Čtvrtletně, 1x ročně, průběžně	Ředitelka, zástupkyně ředitelky
Pedagogické vedení školy	Vytvářet přirozené školní klima, usilovat o odbornou pedagogickou činnost učitelek, hodnotit vedení třídní dokumentace, soulad ŠVP a TVP, vybírat vhodné metody a formy vzdělávání, dodržovat náplně práce pedagogických zaměstnanců, delegovat kompetence na jednotlivé zaměstnance	Kontrolní činnost, hospitační záznamy, provozní a pedagogické rady, přímá a nepřímá kontrola	Průběžně a 1x měsíčně	Ředitelka a zástupkyně ředitelky
Kvalita pedagogického sboru	Získávat zaměstnance s odbornou kvalifikací, podporovat další vzdělávání zaměstnanců, dodržovat zásady prožitkového a kooperativního učení, plnit cíle a záměry ŠVP, vnitřní předpisy školy, propagovat školu na veřejnosti	Hospitační činnost, vzájemná výměna zkušeností mezi pedagogy v rámci školy a odloučených pracovišť, pohovory, sebereflexe, semináře, supervize	Průběžně, dle potřeb	Ředitelka, zástupkyně ředitelky, zaměstnanci, učitelky, supervizor
Vzdělávání	Využívat moderní technologie v oblasti ICT, zařazovat netradiční způsoby vzdělávání a aktuální témata	Poznatky ze seminářů, diskuze, pedagogická diagnostika a pedagogické rady	Průběžně, 1x ročně	Učitelky, školní psycholog, zástupkyně ředitelky, ředitelka
Vzdělávací výsledky	Zkvalitňovat pedagogickou diagnostiku, úroveň portfolia dětí. Dosažených pokroků vhodně používat při dalším vzdělávání	Diskuze, pedagogické rady, sebereflexe, náslechy a pedagogická diagnostika	Průběžně, 2x ročně	Učitelky, školní psycholog, zástupkyně ředitelky a ředitelka

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Respektovat individuální potřeby dětí, zkvalitňovat věcné a psychosociální podmínky vzdělávání. Vytvářet bezpečné a podnětné prostředí, rovné příležitosti ke vzdělávání	Pedagogické rady, pedagogická diagnostika, konzultace s rodiči, diskuze, spolupráce s odborníky	Průběžně, dle potřeb	Učitelky, rodiče, školní psycholog, zástupkyně ředitelky, ředitelka
Kvalita týmu provozních zaměstnanců	Získávat zaměstnance s odbornou kvalifikací. Dodržovat náplně práce provozních zaměstnanců, vnitřní předpisy školy, delegovat kompetence, propagovat školu na veřejnosti. Průběžně se sebevzdělávat a sledovat nové trendy	Průběžné kontroly, pohovory, sebereflexe, odborné semináře	Průběžně, dle potřeb	Vedoucí školního stravování, zaměstnanci, zástupkyně ředitelky, ředitelka
Podmínky vzdělávání	Vést děti ke zdravému životnímu stylu, respektovat individuální potřeby odpočinku, zkvalitňovat věcné podmínky, v co největší míře využívat pobytu venku, posilovat kvalitu vztahů mezi dětmi, zaměstnanci a rodiči	Spolupráce s odborníky, společné akce, pořízení vhodných didaktických pomůcek a dalšího vybavení školy, výlety, exkurze	Průběžně, dle potřeb	Všichni zaměstnanci školy
Spoluúčast rodičů	Poskytovat pravidelná informační setkávání, účast na akcích školy. Zapojovat rodiče do tvorby a zkvalitňování vzdělávání dětí. Podporovat poradenský servis	Přednášky, dotazníky, společné akce, besedy	Průběžně, 2x ročně, dle potřeby	Učitelky, rodiče, školní psycholog, zástupkyně ředitelky a ředitelka